Retshjælp

Østrig

1 Hvilke omkostninger er der forbundet med retssager, og hvem skal normalt afholde dem?

Der skal betales retsafgifter og — for så vidt det er nødvendigt — honorarer til sagkyndige og tolke, godtgørelser til vidner, rejseudgifter for parterne og for befuldmægtigede (for fraværende parter eller for parter, der skal repræsenteres af en befuldmægtiget) samt udgifter til afsigelse af afgørelsen og advokatsalær. Hver part bærer sine egne omkostninger i første instans, men i civilretlige sager skal den tabende part betale den vindende parts omkostninger.

2 Hvad er retshjælp helt præcist?

En ubemidlet person, der er part i en retssag, kan ansøge om retshjælp (efter østrigsk terminologi inden for civile sager *Verfahrenshilfe*), når sagen indledes eller på et hvilket som helst tidspunkt under sagens forløb. Der kan bevilges retshjælp ved (hel eller delvis) fritagelse for retsafgifterne og de øvrige omkostninger, der er nævnt i punkt 1, og ved indrømmelse af gratis advokatbistand alt efter ansøgningen.

Hvis der indrømmes gratis advokatbistand, omfatter retshjælpen ligeledes advokatens rådgivning inden retssagen.

3 Har jeg ret til retshjælp?

Der ydes kun retshjælp, når ansøgeren — afhængigt af dennes indkomst, formue og forsørgelsespligt — ikke er i stand til selv at betale de i punkt 1 nævnte omkostninger (eller en del heraf) uden at komme under det eksistensminimum, der er nødvendigt for at opretholde en simpel levestandard.

Derudover må sagen ikke være anlagt uden grund (unødig trætte), og der skal være en reel udsigt til at få medhold.

4 Ydes der retshjælp i alle typer sager?

Der bevilges retshjælp i alle civil- og handelsretlige sager uanset ansøgerens nationalitet eller bopæl.

Hvis der er bevilget retshjælp i en sag om udstedelse af et fuldbyrdelsesgrundlag, ydes der også retshjælp i fuldbyrdelsesproceduren. En part, der i en anden EU-medlemsstat har fået bevilget retshjælp i en given sag, har også i Østrig ret til retshjælp i forbindelse med anerkendelse og fuldbyrdelse af den afgørelse, der er truffet i den pågældende sag.

5 Skal man følge en særlig procedure, hvis man ikke selv kan afholde omkostningerne?

Nej, men hvis der indgives en ansøgning om retshjælp i en hastesag (f.eks. repræsentation for retten i forbindelse med foreløbige forholdsregler), skal retten træffe sin afgørelse ekstra hurtigt. Hvis retten bevilger retshjælp ved at indrømme gratis advokatbistand, udpeger den kompetente advokatkreds i løbet af få dage en advokat, der kan repræsentere ansøgeren.

6 Hvor kan jeg få et skema til brug for en ansøgning om retshjælp?

Det relevante ansøgningsskema ("ZPForm 1") kan i Østrig fås ved enhver førsteinstansret (distriktsdomstol eller regional domstol), enten ved personlig afhentning eller efter skriftlig anmodning herom. Det kan også findes på internettet på adressen https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Verfahrenshilfe.aspx, ligesom det kan fås ved visse østrigske konsulater. Det er obligatorisk at anvende dette skema.

7 Hvilke dokumenter skal indsendes sammen med ansøgningen om retshjælp?

Ansøgningen om retshjælp ("ZPForm 1") indeholder en erklæring om ansøgerens økonomiske forhold, som omfatter en liste over aktiver (indkomst og aktiver såsom fast ejendom, bankindeståender, forsikringspolicer m.m.) og udgiftsforpligtelser (underholdsbidrag m.m.) samt personoplysninger og oplysninger om boligforhold. Denne erklæring skal udfyldes omhyggeligt. Disse oplysninger skal så vidt muligt dokumenteres med bilag. Hvis ansøgeren i erklæringen om sine økonomiske forhold anfører urigtige eller ufuldstændige oplysninger, kan dette medføre en bøde, ligesom vedkommende civilretligt kan holdes ansvarlig for den opståede skade og strafferetligt kan anklages for svig.

8 Hvor skal jeg indgive min ansøgning om retshjælp?

Ansøgningen om retshjælp ("ZPForm 1") skal indgives skriftligt eller afgives mundtligt og føres til protokols ved den førsteinstansret, som skal træffe afgørelse om bevilling af eller afslag på retshjælp. Ansøgeren kan dog også få sin ansøgning om retshjælp ført til protokols ved distriktsdomstolen ved ansøgerens hjemting i Østrig, også selv om denne ret ikke har kompetence til at pådømme sagen, forudsat at den ret, der skal behandle sagen, ligger uden for distriktsdomstolens retskreds ved ansøgerens hjemting. Ansøgningen videresendes derefter til den kompetente ret.

9 Hvordan finder jeg ud af, om jeg har ret til retshjælp?

Retten træffer afgørelse om ansøgningen om retshjælp ved en kendelse. Ansøgeren underrettes om afgørelsen.

10 Hvad skal jeg gøre, hvis jeg har ret til retshjælp?

Hvis retten har besluttet at bevilge retshjælp, herunder gratis advokatbistand, og det allerede er fastlagt, hvilken advokat der beskikkes (jf. punkt 11), er det bedst at henvende sig til den pågældende advokat.

Det anbefales generelt at få juridisk rådgivning (advokat eller notar), inden man indleder en retssag.

Hvis en part ikke er repræsenteret ved en advokat (og advokatbistand ikke er obligatorisk), kan vedkommende ligeledes få registreret søgsmålet og alle de krav, begæringer og forkyndelser, der skal foretages uden for det mundtlige retsmøde, ved den distriktsdomstol, der behandler sagen, eller ved distriktsdomstolen ved partens hjemting.

11 Hvem vælger en advokat til mig, hvis jeg har ret til retshjælp?

Hvis retten har besluttet at bevilge retshjælp, herunder gratis advokatbistand, skal den lokale advokatkreds udpege en advokat blandt sine medlemmer efter en rotationsordning. Ansøgeren kan dog selv foreslå en bestemt advokat. Selv om et sådant forslag ikke er bindende for den lokale advokatkreds, vil et velbegrundet forslag dog normalt blive efterkommet (f.eks. hvis advokaten er indforstået hermed og allerede har kendskab til sagen).

12 Dækker retshjælpen alle sagens omkostninger?

Retten kan efter eget skøn enten bevilge fuld retshjælp eller alene tilkende ansøgeren fritagelse for visse afgifter, afhængigt af ansøgerens økonomiske forhold og under hensyntagen til de forventede omkostninger. Retshjælpen kan omfatte følgende:

foreløbig fritagelse for at betale retsafgifter, godtgørelser til vidner og eksperter, udgifter til afsigelse af de nødvendige afgørelser, udgifter til en værge samt dennes eller advokatens udgifter ved repræsentation og fritagelse for at stille sikkerhed for modpartens sagsomkostninger

repræsentation ved en justitssekretær eller — om nødvendigt — en advokat

godtgørelse af partens transportudgifter i forbindelse med afhøring eller drøftelse af sagens faktiske omstændigheder ved den ret, der behandler sagen. Hvis du taber sagen, skal du dog betale den vindende parts retsafgifter.

13 Hvem afholder de øvrige omkostninger, hvis jeg kun har ret til begrænset retshjælp?

Hvis der påløber andre nødvendige omkostninger, som efter rettens kendelse ikke er omfattet af retshjælpen, skal du selv betale disse, i det mindste foreløbigt. Den tabende part i en civil sag skal dog i sidste ende betale modpartens omkostninger i forhold til den del af søgsmålet, som sidstnævnte måtte tabe (hvis sagsøger f.eks. får medhold i to tredjedele af sine krav, og sagsøgte for så vidt angår sine indsigelser får medhold i en tredjedel, skal sagsøgte normalt betale sine egne omkostninger og en tredjedel af sagsøgers nødvendige omkostninger).

14 Kan der også ydes retshjælp i appelsager?

Retshjælpen dækker alle faser af retssagen helt frem til sagens pådømmelse (og alle efterfølgende fuldbyrdelsesprocedurer). Den dækker altså sagens behandling i alle instanser.

15 Kan et tilsagn om retshjælp tilbagekaldes, før sagen er afsluttet (eller endog efter, at der er truffet en endelig afgørelse i sagen)?

Retten indstiller retshjælpen, hvis det godtgøres, at de oprindelige forhold, på grundlag af hvilke den blev bevilget, ikke længere består (hvis retshjælpsmodtagerens økonomiske forhold har ændret sig, eller hvis en videreførelse af sagen skønnes at være udtryk for spekulation eller at være klart nyttesløs), eller trækker retshjælpen tilbage, hvis der foreligger bevis for, at betingelserne for at kunne modtage retshjælp ikke var opfyldt, da retshjælpen blev bevilget. I sidstnævnte tilfælde skal retshjælpsmodtageren tilbagebetale de modtagne ydelser og betale den beskikkede advokat efter den fastsatte sats. Hvis retshjælpsmodtageren inden for tre år efter retssagens afslutning får tilstrækkelige midler, skal vedkommende tilbagebetale retshjælpsydelserne, i det omfang han er i stand til at gøre det og fortsat opretholde et eksistensminimum. For at undersøge retshjælpsmodtagerens økonomiske forhold anmoder retten om en opdateret erklæring om modtagerens økonomiske forhold (normalt ved fremsendelse af "ZPForm 1" et stykke tid efter retssagens afslutning). Hvis ikke erklæringen og den fornødne dokumentation indgives til retten inden for den anførte frist, kan retshjælpen trækkes tilbage, og de modtagne ydelser skal i så fald tilbagebetales.

16 Kan jeg anfægte et afslag på retshjælp?

Hvis der gives afslag på en ansøgning om retshjælp, kan der indgives en klage herover til en andeninstansret, som i så fald træffer endelig afgørelse. Afgørelsen kan ikke indbringes for en højere instans.

Sidste opdatering: 05/06/2023

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.